

NAP2020 - ekonomikas izrāviens

Mārtiņš Krieviņš

Pārresoru koordinācijas centrs

Rīgā, 2012. gada 14. maijā

Galvenie pieturas punkti

- Paveiktais NAP izstrādē
- NAP2020 kopējais ietvars
- Prioritāšu akcenti
- Turpmākie soļi

Avots: Latvijas avīze

Paveiktais NAP2020 izstrādē

Darbs pie NAP2020 izstrādes notiek ļoti strauji, ievērojot laika un resursu ierobežojumus. Vienlaikus dokumenta izstrādes procesā cenšamies iekļaut pēc iespējas plašāku ekspertu loku, kas nodrošinātu tā kvalitāti.

Līdz šim paveiktais

- 2012.gada janvāris – sagatavota NAP2020 izstrādes metodika
- 2012.gada februāris – sagatavots NAP2020 prioritāšu pamatojuma ziņojums – analīze par esošo situāciju (publiski apspriests)
- 2012.gada marta vidus – Ministru kabinets konceptuāli atbalsta trīs prioritātes un vadmotīvu – starta šāviens satura risinājumu izstrādei
- 2012.gada marta vidus – darbu uzsāk visu trīs prioritāšu satura darba grupas, kuru sastāva veidošanā ievērots līdzsvara princips (50:50)
- 2012.gada aprīļa vidus – darba grupās izstrādāts pamatpiedāvājums, taču turpmāka detalizācija «iesprūst»
- 2012.gada maija sākums – sagatavots un publiskots NAP2020 melnraksts

Konkrētas
vajadzības
vs.
vēlmju
saraksti

Pareizi
lozungi
vs.
nozaru
lobisti

Ilgtermiņa
vīzijas un
vajadzīgo
līdzekļu
aprēķinu
gatavība

Laika
trūkums

Ierobežots
pieejamo
līdzekļu
apjoms

Stratēģiskas
izvēles vs.
konkrēti
projekti

Avots: Gatis Buravcovs

NAP izstrādes uzraudzība

- NAP2020 izstrādes vadības grupa – 31 gan valsts, gan nevalstisko organizāciju pārstāvji
- Ministru prezidents un Ministru kabinets
- Saeimas NAP izstrādes un ieviešanas apakškomisija, kā arī Saeimas frakcijas
- Valsts prezidenta Stratēģiskās attīstības komisija
- Citas organizācijas, individuāli eksperti, kā arī masu informācijas līdzekļi

Avots: Latvijas Avīze

NAP2020 kopējais ietvars

Ar drosmīgiem lēmumiem esam panākuši stabilitāti, taču nu ir jādome par ekonomikas izrāvienu, kas nodrošinātu vienlīdzīgus spēles noteikumus un godīgus ienākumus visiem. Būtiskākie atslēgas vārdi šajā kontekstā ir produktivitāte un konkurētspēja.

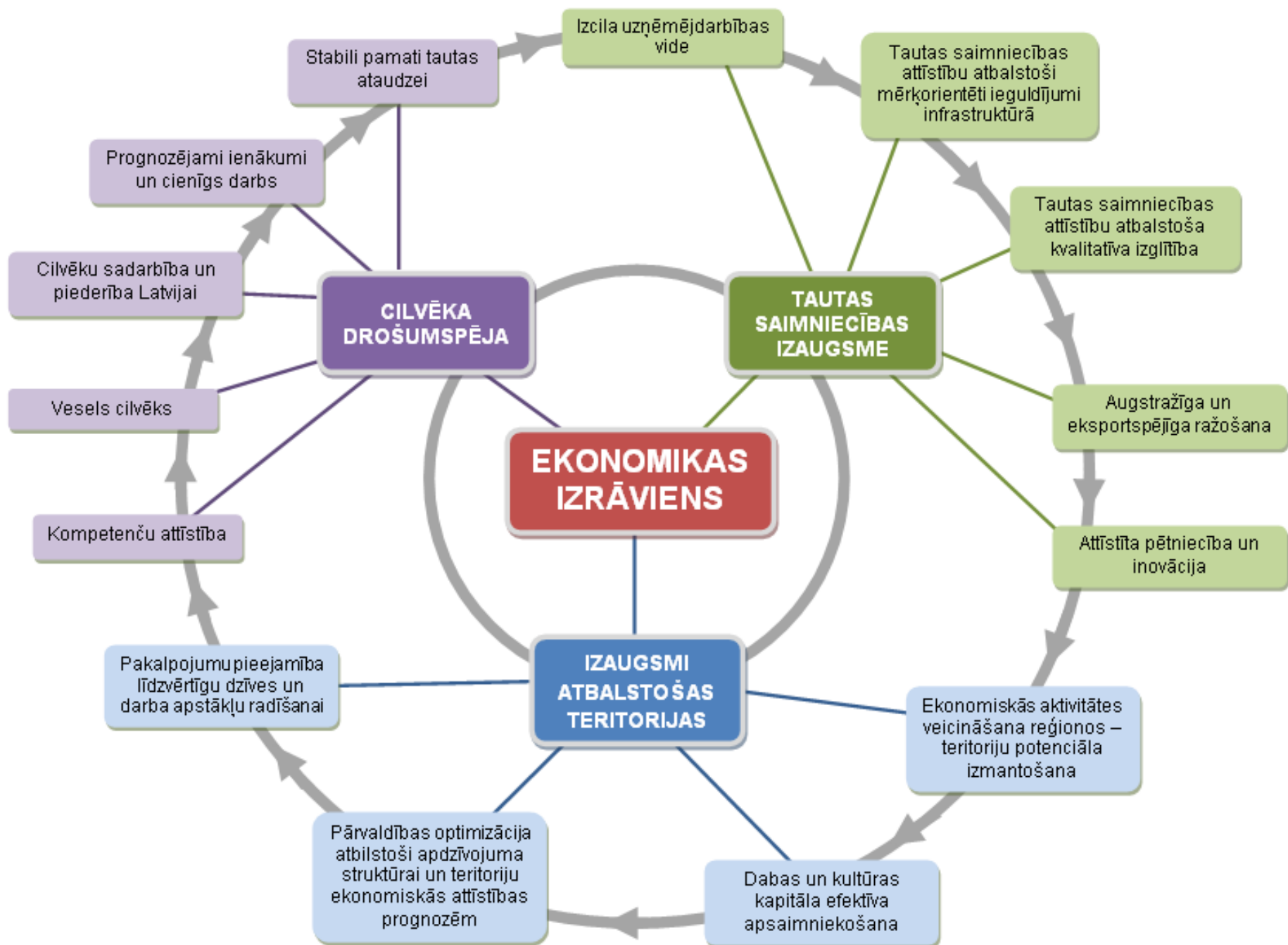
Izaugsmi
atbalstošas
teritorijas

Cilvēka
drošumpēja

Tautas
saimniecības
izaugsme

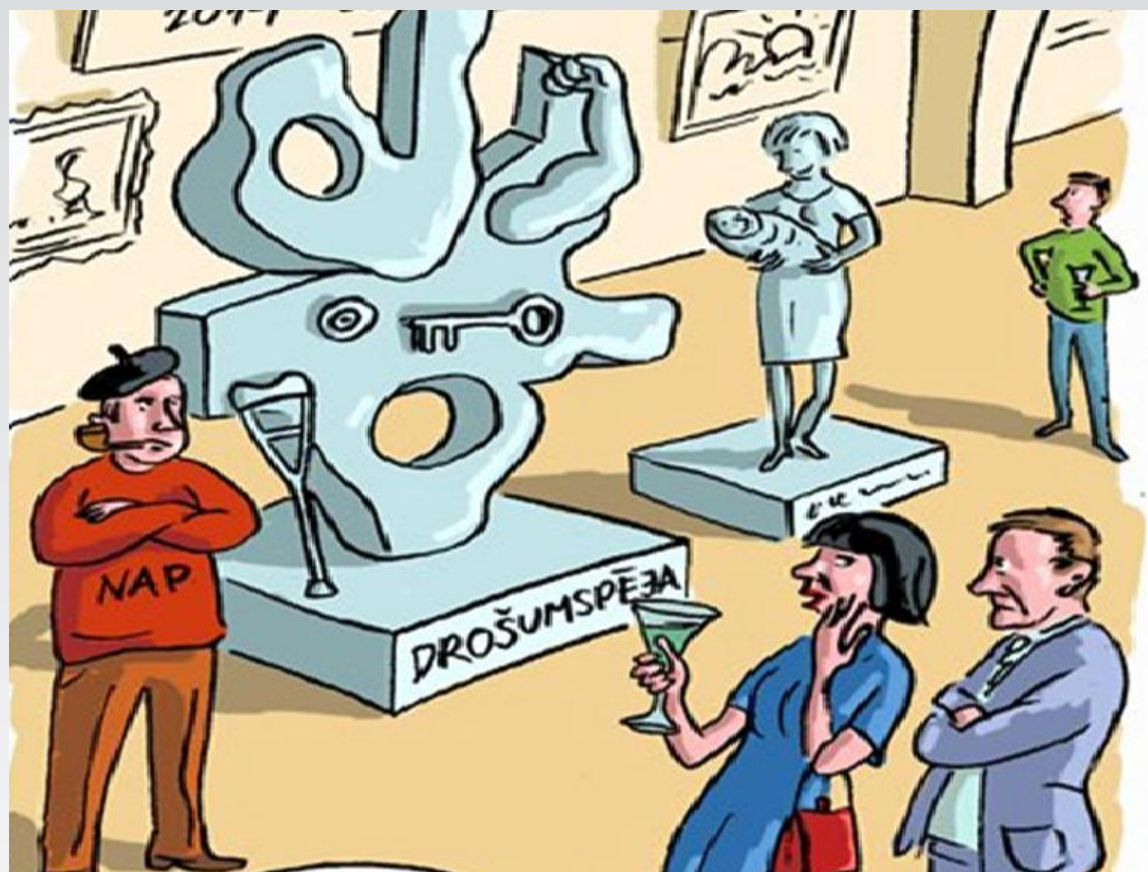

NAP2020 virsmērķu karte

Avots: Gatis Buravcovs

Prioritāte “Cilvēka drošumspēja”

Cilvēks ar pietiekamu drošumspēju rūpējas par sevi un citiem, veido savas personīgās attīstības stratēģijas. Lai gan drošumspēja primāri ir indivīda atbildība, valsts un sabiedrība rada apstākļus tās stiprināšanai. Valsts arī rosina iedzīvotājus ar augstu drošumspēju gādāt ne tikai par sevi un tuviniekiem, bet arī par līdzcilvēkiem un valsti.

Spēcīga vidusšķira, kas nodrošina tautas ataudzi valstī, kur katram ir iespējas gādāt par savu, savu tuvinieku un Latvijas attīstību

PROGNOZĒJAMI IENĀKUMI UN CIENĪGS DARBS

Samazināt darbaspēka nodokļus, prioritāri mazturīgajiem

Nodarbinātības barometrs

Attālināta darba veicināšana

Jauniešu integrācija darba tirgū 6 mēnešu laikā

Ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu virzīšana uz ekonomisku patstāvību

Riska grupu piekļuves darba tirgum veicināšana

Nabadzībai pakļauto operatīva pieeja sociālajiem pakalpojumiem

KOMPETENČU ATTĪSTĪBA

Inovatīvu mācību darba formu ieviešana un radošuma veicināšana

Vērtībizglītības integrēšana visā mācību procesā

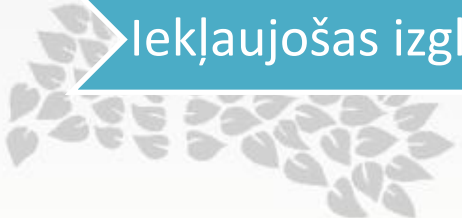
Kvalificētu un radošu vispārējās izglītības pedagogu sagatavošana

Svešvalodu apguve no 1. klases

Klientorientētas un koordinētas interešu izglītības sistēmas izveide

Iespēju radīšana talantu atklāšanai un izkopšanai

Iekļaujošas izglītības nodrošināšana

VESELS CILVĒKS

Profilakse tabakas, alkohola, narkotiku u.c. Izplatīšanas ierobežošanai

Alkohola ārstniecības programmu pieejamība reģionos

Izpratnes veidošana par veselīga uztura nozīmi

Tautas sporta un aktīvas atpūtas popularizēšana

Garīgās veselības uzlabošana

Specifisku, Latvijā izplatītu slimību profilaksei

TAUTAS ATAUDZE

Atbalstošas izmaiņas nodokļu sistēmā

Kvalitatīva pirmsskolas izglītība no 1,5 gadu vecuma

Atbalsts darba, izglītības un ģimenes dzīves apvienošanai

Aprūpes formu daudzveidošana

Bāreņu, bez apgādības, invalīdu u.c. aprūpe mājās vai ģimeniskā vidē

Nepilngadīgo likumpārkāpumu samazināšana

CILVĒKU SADARBĪBA UN PIEDERĪBA LATVIJAI

Atbalstīt sabiedrības aktivitātes, kas veicina sadarbību un iecietību

iedzīvotāju, īpaši bērnu un jauniešu, iesaiste kopienas aktivitātēs

Nodrošināt publiskās pārvaldes pakalpojumu augstu kultūru komunikācijā ar un rūpēs par sabiedrību

Latviešu valodas apguve mazākumtautībām, nepilsoņiem, jaunajiem imigrantiem, ārzemju latviešiem

Kultūras telpas daudzveidīgs piedāvājums

Pilsonisko vērtību kopuma veicināšana

Avots: Dienas Bizness

Prioritāte “Tautas saimniecības izaugsme”

Ekonomikas izrāviens nav iedomājams bez tautas saimniecības attīstības un īpaši tās struktūras uzlabojumiem, jo pretējā gadījumā pastāv iespēja uzpūst kārtējo burbuli, kas nesīs problēmas, nevis labklājības pieaugumu sabiedrībai un valstij.

TAUTAS SAIMNIECĪBAS IZAUGSME

Starptautiski konkurētspējīga un ilgtspējīga ekonomika Latvijas valsts izaugsmei un tautas dzīves līmeņa paaugstināšanai

Atbalsta rīcības virzieni

Pamata rīcības virzieni

Atbalstoša kvalitatīva izglītība

Mērķorientēti ieguldījumi infrastruktūrā

Augstražīga un eksportspējīga ražošana

Attīstīta pētniecība un inovācija

Izcila uzņēmējdarbības vide

AUGSTRAŽĪGA UN EKSPORTSPĒJĪGA RAŽOŠANA

1

- 0% kapitāla nodokļa reinvestētajai peļņai

2

- Iekārtām un produktu attīstībai eksportējošajiem un ražojošajiem

3

- Infrastruktūras sakārtošana lielajiem investīciju projektiem

4

- Vienas pieturas apkalpošanas punkts lielajiem investīciju projektiem

5

- Valsts attīstības finanšu institūcijas izveide

6

- Ekonomiskās pārstāvniecības, vēstniecības lielajos tirgos

7

- Apmācības uzņēmējdarbības veicināšanai un attīstībai

8

- Apmācības par kotēšanos biržā

IZCILA UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE

1

- MVU tests

2

- Pārlielas regulācijas novēršana

3

- Nodokļu sloga pārnešana no darbaspēka uz patēriņu

4

- Radikāla rīcība ēnu ekonomikas apkarošanā

5

- Tiesu sistēmas efektivitātes celšana

6

- Uzņēmējdarbības aktīvu maksimāli ātra atgriešanās ekonomikā

7

- Korupcijas novēršana un apkarošana

8

- Patentēšanas sistēmas sakārtošana

ATTĪSTĪTA PĒTNIECĪBA UN INOVĀCIJA

1

- Zinātnes kvantitatīva un kvalitatīva atjaunotne

2

- Infrastruktūras attīstīšana un zinātniskā sadarbība

3

- Ārvalstu mācībspēku un Latvijas pētnieku piesaiste

4

- Inovāciju pašatjaunojošā fonda izveide

5

- Līdzekļi privātajam sektoram pētījumu veikšanai ražošanā

6

- Nodokļu atvieglojumi privātā sektora ieguldījumu sekmēšanai

7

- Atbalsts inovatīvu produktu un tehnoloģiju izstrādei

TAUTAS SAIMNIECĪBAS IZAUGSMI ATBALSTOŠA KVALITATĪVA IZGLĪTĪBA

1

- Profesionālās izglītības sistēma augstākai ražošanai

2

- Augstākā izglītība, orientējoties uz eksaktajām, dabas un inženierzinātnēm

3

- Mūžizglītība atbilstoši reālajām darba tirgus prasībām

4

- Atbalsts jauniešiem pirmās darba pieredzes iegūšanai / uzņēmējdarbības uzsākšanai

5

- Piemaksas uzņēmējiem par ilgstošo bezdarbnieku nodarbināšanu

6

- Talantu attīstīšanas programmas izveide

TAUTAS SAIMNIECĪBU ATTĪSTĪBU ATBALSTOŠI MĒRĶORIENTĒTI IEGULDĪJUMI INFRASTRUKTŪRĀ

1

- 9+21 ceļu tīkla sakārtošana, ņemot vērā tranzīta kravu apjomus

2

- Ostu pārvaldība eksporta sekmēšanai un ienākumu paaugstināšanai

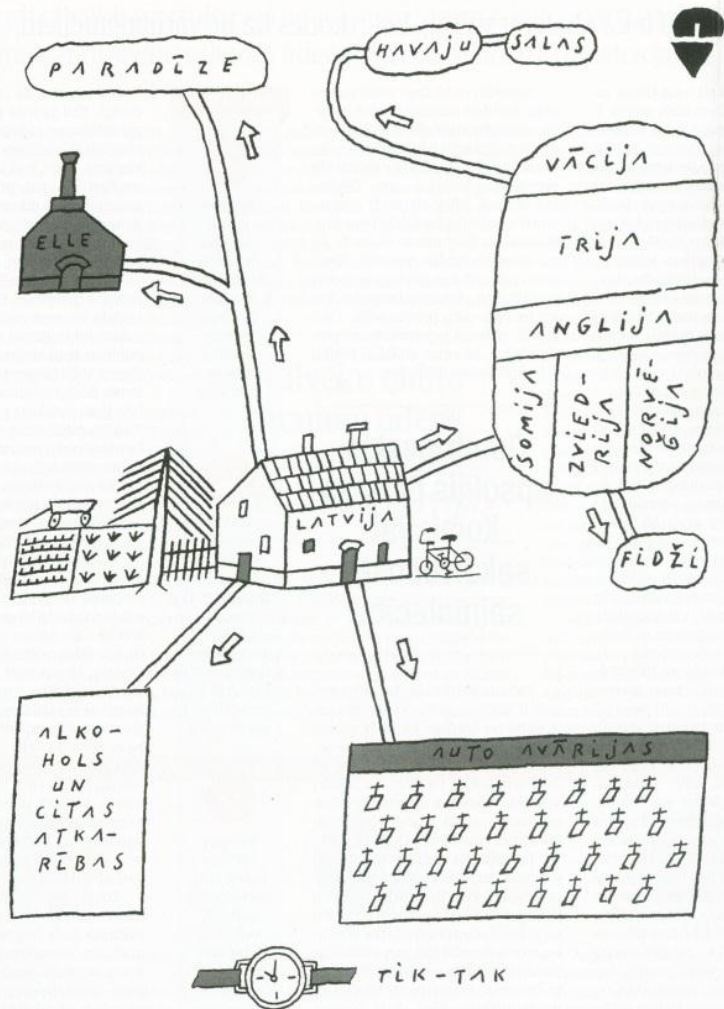
3

- Energoefektivitātes celšana

4

- Atjaunojamo resursu izmantošana enerģijas izklieģētā ražošanā

Bišofa skats

Prioritāte “Izaugsmi atbalstošas teritorijas”

Latvijas reģionos joprojām atrodas liels neizmantotais attīstības potenciāls. Tam pamatā ir cilvēki – viņu prasmes un uzņēmējspējas, kas apvienotas ar pieejamajiem resursiem. Tieši šī potenciāla prasmīgā izmantošanā arī slēpjas iespēja panākt ekonomisko izrāvienu gan mājsaimniecībās, gan katrā pašvaldībā, gan valstī kopumā.

Būtiskāko sociālekonomiskās attīstības atšķirību mazināšana starp Latvijas reģioniem

Ekonomiskās aktivitātes
veicināšana reģionos

Pakalpojumu pieejamība
līdzvērtīgu dzīves un darba
apstākļu radīšanai

**Izaugsmi
atbalstošas
teritorijas**

Pārvaldības optimizācija
atbilstoši apdzīvojuma
struktūrai un ekonomiskajai
attīstībai

Dabas un kultūras kapitāla
efektīva apsaimniekošana

EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES VEICINĀŠANA REĢIONOS – TERITORIJU POTENCIĀLA IZMANTOŠANA

Tālākapstrādes ķēžu veidošana, klasteru un kooperācijas iedzīvināšana

Piedāvājumu paketēšana investīciju piesaistei industriālajās teritorijās

IIN pārskatīšana, motivējot pašvaldības piesaistīt industriālās investīcijas

Likumdošanas izmaiņas uzņēmumu pieejai preču izplatīšanas tīkliem

Paplašināta pierobežas uzņēmumu sadarbība ar partneriem kaimiņvalstīs

PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA LĪDZVĒRTĪGU DZĪVES UN DARBA APSTĀKĻU NODROŠINĀŠANAI

Autoceļu sakārtošana līdz vismaz apmierinošam stāvoklim, to uzturēšana

Sabiedriskā transporta organizēšana (pagasti ar 9+21 vismaz 2x dienā)

Ātra datu pārraides tīkla pieejamība visā teritorijā

Digitālā satura un e-pakalpojumu attīstība

Noteikt un ieviest publisko pakalpojumu grozu atbilstoši apdzīvojuma līmenim

Nozīmīgāko transporta koridoru infrastruktūras attīstība

DABAS UN KULTŪRAS KAPITĀLA EFEKTĪVA APSAIMNIEKOŠANA

Mērķorientētu tūrisma produktu veidošana

Klimata pārmaiņu ietekmes radīto vides risku samazināšana

Izcilu kultūras vērtību saglabāšana kā identitātes un konkurētspējas virzītāju

Dabas kapitāla ekonomiski produktīva un ilgtspējīga izmantošana

Vietējo preču un pakalpojumu palielināšana publiskajos iepirkumos

NĪN diversifikācija zemes resursu produktīvākai izmantošanai

PĀRVALDĪBAS OPTIMIZĀCIJA ATBILSTOŠI APDZĪVOJUMA STRUKTŪRAI UN TERITORIJU EKONOMISKĀS ATTĪSTĪBAS PROGNOZĒM

Administratīvā procesa pārskatīšana, procedūru vienkāršošana

Vienas pieturas aģentūras principu ieviešana publiskajiem pakalpojumiem

Neefektīvi izmantoto aktīvu identificēšana un kapitalizācija

Ekonomiski efektīvāku administratīvo vienību veidošana

Pašvaldībām tiesības nodot savu mantu lietošanā investoriem

Ierobežot politiski motivētu lēmumu iespēju privāto investīciju gadījumos

Turpmākie soļi

Patlaban ir tapis vien NAP2020 melnraksts. Tieši patlaban ir īstais laiks iesaistīties tā veidošanā, lai tā pirmā redakcija, kam jātop līdz jūnija vidum, būtu pēc iespējas kvalitatīvāka. Ikvienam viedoklim un priekšlikumam ir nozīme!

ĪSTAIS LAIKS **IESAISTĪTIES!**

Atruna

Mēs vēlamies NAP2020 redzēt mērķtiecīgu, koncentrētu un konstruktīvu

Naudas nepietiks visam, tādēļ jāvienojas par svarīgākajiem risinājumiem mērķu sasniegšanai

Aicinājums

Kā padarīt NAP2020 vēl fokusētāku, atsakoties no atsevišķām aktivitātēm vai uzlabojot tās

Pastāsti par radošākiem, efektīvākiem un lētākiem veidiem, kā sasniegt NAP2020 izvirzītos mērķus

Ieteikumi

Jaunus rīcības virzienus vai uzdevumus piedāvāt, vien iesakot ar tiem aizvietot kādus no esošajiem

Nepieciešams koncentrēties uz tām aktivitātēm, kas primāri nodrošinās ekonomikas izrāvienu

NAP2020 izstrādes laika rāmis

24. maijs

- Priekšlikumi un komentāri par NAP 2020 melnrakstu no valsts un nevalstiskajām organizācijām

19.
jūnijs

- Ministru kabineta sēde par NAP2020 pirmo redakciju

Jūlijs /
augusts

- Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
- Ārējo ekspertu novērtējums (*peer review*) un sabiedriskā apspriešana

Septembris

- Ministru kabinets izskata un apstiprina NAP2020

Līdz gada
beigām

- Saeima izskata un apstiprina NAP2020

Aicinām piedalīties:

<http://nap.lv/kā-es-varu-palīdzēt>

PALDIES!

